

съ жажда, като истински и оживено ги коментирало, тъй като стремежът към новини, както казахме, е вроденъ както у културния, тъй и у слабо културния човѣкъ.¹⁾

Въ XIV вѣкъ вече имаме специални царски чиновници-пратеници куриери, които се наричали гончие или находници.²⁾

Интересътъ към научаване на случилото се въ околни провинции, дори извънъ границата, нараства съ засилването на търговията; самиятъ професионаленъ интересъ, като изключимъ простото любопитство, подтиква търговеца, да се интересува за положението въ ония мѣста, където мисли да занесе стоката си, за душевното състояние на клиентитѣ си, за спокойствието на пѣтищата. Освенъ това, търговецътъ, пътувайки отъ едно мѣсто на друго, се срѣща съ разни люде, научава отъ тѣхъ разни вести, размѣня мисли, добива нови впечатления, които сподѣля съ свои познати и близки. Сжщото явление се забелязва и въ България, следъ засилването на вътрешната и външна търговия. Търговията е била развита още по времето на Симеона. Известно е, че Симеонъ е обявилъ първата война на Византия въ 894 год., поради произволното облагане съ мита на българскитѣ стоки въ Солунъ. Българската търговия се е засилила, обаче, значително презъ царуването на Ив. Асенъ II. Тогава били устройвани редовни панаири. Търговцитѣ се ползували съ голѣми права и привилегии. Увеличила се и международната обмѣна. България, бидейки земледѣлска и скотовѣдна страна, трѣбвало да внася индустриални и луксозни произведения отъ вънъ. Външната търговия се намирала въ рѣцетѣ на дубровчани и венецианци, които образували богати колонии въ Варна, Созополъ, Видинъ, София, Търново и пр. Особно силно било приятелството на Светослава, първо съ генуезци, сетне съ дубровчани и венецианци, въ началото на XIV вѣкъ. Заселилитѣ се въ България венецианци и дубровчани, естествено, подържали тѣсенъ контактъ съ мѣстното население, на което съобщавали ония новини отъ общъ характеръ, които можели да представляватъ известенъ интересъ за него и които тѣ научавали, благодарение на редовната връзка, що подържали съ своитѣ отечества. Куриери постоянно се движели между българскитѣ градове, населени съ колонисти, и адриатическитѣ републики.

¹⁾ При падането на България, когато заточениятъ Патриархъ Евтимий въ 1394 г. пристигналъ въ Бачковската Света Обителъ, името му съ свѣткавична бързина се понесло по цѣла Южна България, особено изъ Родопския край. По градове и села, по улици и пазарища, по домове и църкви — навсѣкжде оживено се тълкувала вестъта за Евтимиевото заточение. (Д-ръ В. Сл. Киселковъ, Патриархъ Евтимий, Бѣлг. Истор. библ. год. II, томъ III, стр. 170).

²⁾ Иречекъ: История на българитѣ, стр. 305.